

LÄNSSTYRELSEN

Kopparbergs län

Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

BESLUT (R 185)

1976-04-06

11.122-1763-74
2061

Uppgifter om
privatpersoner är
borttagna från
beslutet med
hänvisning till
GDPR-
lagstiftningen

Rek + mb

Fridlysning av naturminne vid Furuborg, Smedjebackens kommunBeskrivning av naturminne

Området utgörs av en björkhage med en i denna region av länet sällsynt flora. Bland de sällsynta växterna som hotas genom skövling kan nämnas blåsippa (*Anemone hepatica*) och gullviva (*Primula veris*).

Kommun Smedjebackens kommunSocken Norrbärke sockenFastigheterAreal Cirka 0,5 haGrund för beslut

./.

Med stöd av 13 § naturvårdslagen (1964:822) fridlyser länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogade karta som naturminne.

Föreskrifter

För att trygga ändamålet med naturminnet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 8 § naturvårdskungörelsen (1974:1028) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

Föreskrifter jämlikt 8 och 10 §§ naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet samt vad allmänheten har att iakttä inom området

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- göra åverkan på mark eller på geologiska naturföremål

Kopparbergs län

1976-04-06

11.122-1763-74
2061Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten

- bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, ta frö och att skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp örter, gräs, mossor eller lavar
- framföra motordrivet fordon
- göra upp eld
- tälta
- parkera fordon eller ställa upp husvagn.

Bestämmelser jämlikt 8 § naturvårdskungörelsen om vård och förvaltning

./.

Naturminnet skall skötas enligt bifogad skötselplan.

Naturminnet skall utmärkas i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

Förvaltare Skogsvårdsstyrelsen

Samråd skall ske med markägarna beträffande skötseln av området.

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket tf naturvårdsdirektören Björn Ströberg beslutat och tf byrådirektören Hannes Mellquist varit föredragande, har även förste länsnotarien Knut Nord närvarit.

Besvär i kammarrätten enligt bilaga form 6 b.

35.
Björn Ströberg

Hannes Mellquist

Kopia till

Statens naturvårdsverk
Statens planverk
Vägförvaltningen
Fastighetsbildningsmyndigheten
Lantbruksnämnden
Skogsvårdsstyrelsen
Smedjebackens kommun
Lantmäterienheten
Planenheten
Registret

LÄNSSTYRELSEN

Kopparbergs län

Planeringsavdelningen

Naturvårdsenheten

1976-04-06

11.122-1763-74

Skötselplan för naturminne vid Furuborg, Smedjebackens kommun1 Allmän beskrivning samt målsättning för naturminnets skötsel
jämfte föreskrifter1.1 Allmän beskrivning1.1.1 Data

Avsett år: 1976

Areal: ca 0,5 ha

Kommun: Smedjebacken

Läge:

Syfte med avsättningen: Att bevara en i denna del av länet
sällsynt flora.

1.1.2 Naturförhållanden

Terrängen i området är storblockig. Trädsiktet utgörs av
resliga, likåldriga björkar. Buskskiktet består av tät-
växande al- och sälgsly. Områdets skyddsvärde motiveras
av den rikliga förekomsten av bl a blåsippa och gullviva.

1.1.3 Föreskrifter

Inom området gäller förbud att

- göra åverkan på mark eller på geologiska naturföremål
- bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande
eller döda träd och buskar, ta frö och att skada vege-
tationen i övrigt t ex genom att gräva upp örter, gräs,
mossor eller lavar
- framföra motordrivet fordon
- göra upp eld
- tälta
- parkera fordon eller ställa upp husvagn

LÄNSSTYRELSEN

Kopparbergs län

Planeringsavdelningen

Naturvårdsenheten

1976-04-06

11.122-1763-74

2

SkötselplanAllmän målsättning för mark- och vegetationsvård

Målsättningen för vården skall vara att bibehålla den rikliga förekomsten av i denna del av länet mindre vanliga örter.

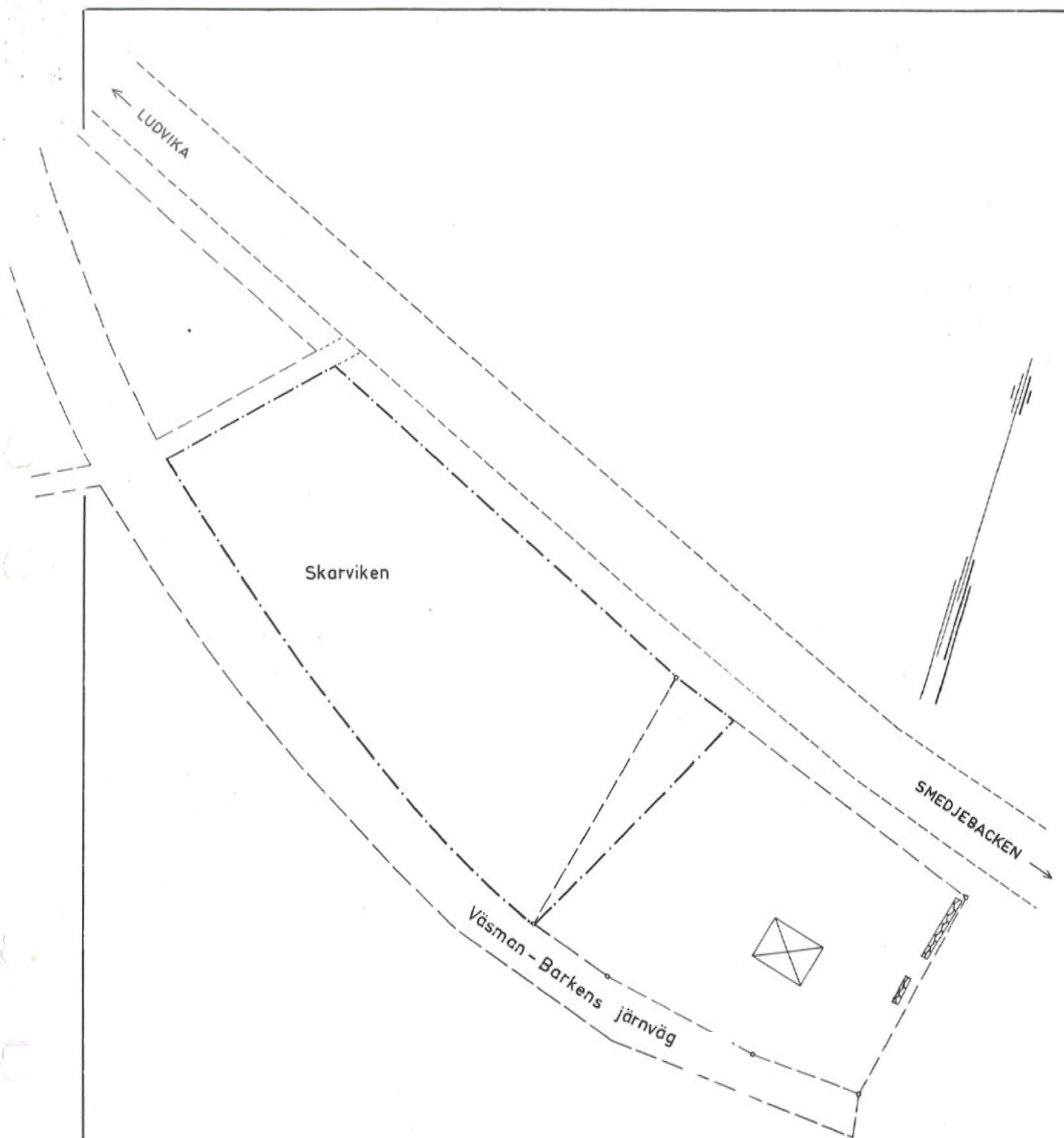
Skötselåtgärder

Underhållsåtgärd: Ur slyvegetationen utväljes lämpliga björkplanter, avsedda att i framtiden ersätta de befintliga björkarna, när dessa av åldersskäl måste avverkas. De utvalda björkplantorna vårdas och gallras efter behov. Marken rensas årligen från sly. Ris bortforslas eller brännes utanför området. Vårdkostnaderna uppskattas till ca två dagsverken/år.

Förvaltning

Området skall vårdas genom skogsvårdsstyrelsens försorg.

Karta
över naturminne på
fastigheterna
SKARVIKEN
i Norrbärke socken,
Smedjebackens kommun

— · — Områdesgräns

Skala 1:1000

LÄNSSTYRELSEN

Kopparbergs län

Naturvårdsenheten

Handläggare:

Byrådirektör

Hannes Mellquist

BESLUT

1986-07-30

11.131-3880-84
2061

Uppgifter om
privatpersoner är
borttagna från
beslutet med
hänvisning till
GDPR-
lagstiftningen

Se sändlista

Handl. av	Ljm	S	P	E	Pe	Se	F.o.P
	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Föredr. för	Chefen för:						
Styr.	Delegerat till:						
Ljm	K. HEDLUND.						
	Samråd med:						
	För kännedom till:						
Utan föredr.	Sign:	a. a. datum:	Sign:				
	<i>[Signature]</i>						

KOPPARBERGS LÄN	
86. -08 -18	
Dnr 913/84	Reg.bet. Nv 10-11

Fastställande av skötselplan för naturminnet Furuborg,
Smedjebackens kommun

Länsstyrelsen har låtit upprätta förslag till revidering av
skötselplan för naturminnet Furuborg.

Planen har remitterats till markägare och berörda organ.

Länsstyrelsen fastställer med stöd av 9 § naturvårdsför-
ordningen härmed upprättad skötselplan för naturminnet
Furuborg.

[Signature]

Carl Sundt

[Signature]
Hannes Mellquist

Bilaga

Skötselplan

SÄNDLISTA

Statens Naturvårdsverk (2 ex)
✓ Skogsvårdsstyrelsen, Falun
Skogsvårdsstyrelsen, Ludvika
Smedjebackens kommun
Markägarna (rek + mb):

UL

Postadress

791 84 FALUN

Gatuadress

Nybrogatan 20

Telefon växel

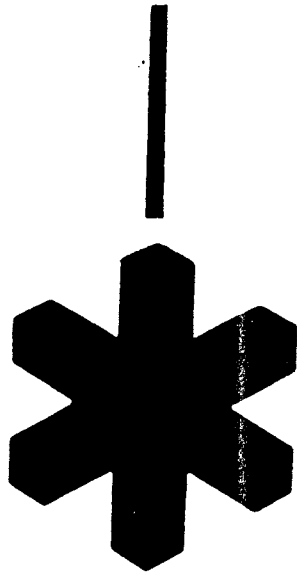
023 - 810 00

Direktval

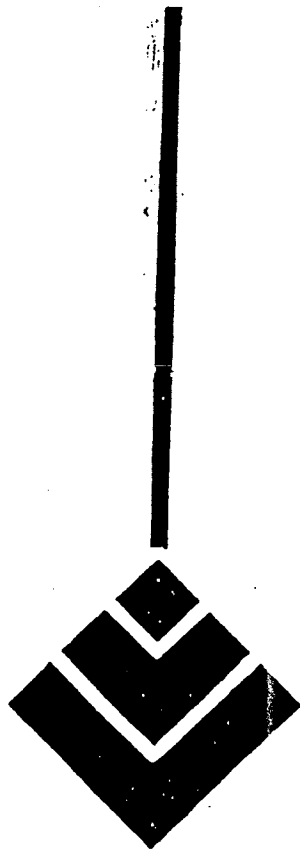
023/8 1053....

Postgiro

3 51 90 - 8

Natur minne

Tillhör länsstyrelsens i Kopparbergs län
beslut 1986-07-30
Dnr. 11-131-8880-84

Skötselplan

FURUBORG

Upprättad av SKOGSVÅRDSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN

Fastställd av LÄNSSTYRELSEN I KOPPARBERGS LÄN 1986 07 30

SKÖTSELPLAN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	Sid
FÖRORD	2
I ALLMÄN BESKRIVNING	3
1 Administrativa data (se bilaga 3)	3
2 Grunden för beslutet (se bilaga 3)	3
3 Översiktlig beskrivning av befintliga förhållanden	3
3.1 Naturförhållanden	3
3.2 Kulturhistoriska förhållanden	3
3.3 Tillgänglighet	3
3.4 Slitagekänslighet	3
3.5 Källuppgifter	4
II PLANDEL	4
1 Disposition och skötsel av mark och vatten	4
1.1 Övergripande mål	4
1.2 Generella riktlinjer och åtgärder	4
1.3 Behandling av skötselområdet	4
2 Anordningar för rekreation och friluftsliv	5
2.1 Övergripande mål	5
2.2 Riktlinjer och åtgärder	5
2.2.1 Tillgänglighet	5
2.2.2 Friluftsanordningar	5
2.3 Information	5
2.4 Utmärkning av naturvårdsobjektets gräns	5
2.5 Dokumentation	5
3 Tillsyn	5
4 Finansiering av naturvårdsförvaltningen	5
4.1 Kostnadsfördelning	5

Bilagor

- 1 Karta 1 Översiktskarta (länskarta)
- Karta 2 Översiktskarta (utdrag ur topografiska kartbladet 12 F Ludvika SV, skala 1:50 000)
- Karta 3 Utdrag ur ekonomiska kartbladet 12 F 3 e Hagge med naturminnets gränser inlagda, skala 1:10 000
- 2 Dokumentation
- 3 Länsstyrelsens beslut

FÖRÖRD

Föreliggande förslag till skötselplan har upprättats på grundval av fältbesök vid ett flertal tillfällen samt genom kontakter med markägare och naturvårdsförvaltaren. Förslaget har utarbetats av Lennart Bratt vid Skogsvårdsstyrelsen i Falun.

Skötselplanen är av detaljerad typ.

SKÖTSELPLAN

Skötselplan för naturminne vid Furuborg, Smådjebackens kommunI ALLMÄN BESKRIVNING1 ADMINISTRATIVA DATA
(se bilaga 3)2 GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER
(se bilaga 3)

3 ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

3.1 Naturförhållanden

Naturminnet Furuborg ligger på ca 150 m ö h vid Nedre Hillens norra strand i omedelbar anslutning till åkermark och bebyggelse. Jordarten utgörs av storblockig morän som nedåt åkermarken alltmer överlagras av moig - mjällig sedimentjord. Trädskiktet är välutvecklat som en följd av det rikliga ljusinflödet under träden. Buskage av framför allt sälg, rönn, olvon, brakved, röda vinbär samt plantor av tall, gran, lönn och ek. Fälsiktet är örtrikt med arter som tyder på kalkpåverkan, förmodligen från de stora urkalkstensförekomsterna i norr vid sjön Plogen. Framträdande arter på våren är blåsippa och gullviva samt framåt sommaren älgört, midsommarblomster och örnbräken. Av ovanligare arter märks trolldruva och underviol. Naturminnet utgör ett ur landskapsbildsynpunkt mycket tilltalande område väl synligt från riksvägen i blickfånget mot Nedre Hillen.

3.2 Kulturhistoriska förhållanden

Blockigheten har omöjliggjort uppodling av marken och därigenom skapat gräns mot åkermarken. Området har därför utnyttjats för extensivt bete fram till 1956 när riksvägen anlades. Då växte här en björkskog med stort inslag av gran. För att skapa en vacker utsikt sparades de vackraste björkarna medan granen avlägsnades. Härigenom skapades de slätbarkiga nedtill kvistrena björkarna samtidigt som förutsättningar gavs för den rika floran att blomstra.

3.3 Tillgänglighet

Området ligger i omedelbar anslutning till riksväg 65 ca 5 km öster om Ludvika. Goda möjligheter finns att parkera antingen längs riksvägen eller på den gamla vägen som löper parallellt med riksvägen.

3.4 Slitagekänslighet

Några slitageproblem på floran vid dagens besöksstryck kan inte märkas, däremot förekommer tyvärr ännu att blåsippor och gullvivor grävs upp.

3.5 Källuppgifter

Uppgifter om områdets historik och synpunkter på områdets skötsel har erhållits från:

Gunnar Karlsson, Skogsvårdsstyrelsen, Ludvika
Sven och Hjalmi Wallenstein, Furuborg

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Målet för naturminnets skötsel och disposition skall vara att skydda områdets vegetation mot exploatering samt att värna om områdets stora kvaliteter vad gäller landskapsbilden.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Krontakets slutenhet ökar ännu varför problemet med slyuppslag kan väntas minska något. Viktigt är att nya björkgenerationer lämnas att efterträda den nuvarande för att undvika ljusinflöde när de gamla björkarna dör samt för att skapa ett kontinuerligt björkhagsstadium.

1.3 Behandling av skötselområde

Hela området utgör ett skötselområde.

Beskrivning: Se punkt 3.1

Mål: Björkhage med välutvecklad vårflora.

Åtgärder: Återkommande röjning av sly vart eller vartannat år beroende på behov. Vid röjningen skall följande punkter beaktas:

- Ett antal björkplantor lämnas att efterträda nuvarande träd. För närvarande finns ett tiotal 3-4 m höga björkar men ett större antal krävs. Åtmonstone två plantor per vuxet träd bör sparas.
- Plantor av lönn och ek sparas.
- Några av de vackrare olvonbuskarna sparas men hindras från vidare spridning.
- Några av de häggsnår som växer på och i anslutning till stora block sparas.
- Några välutvecklade exemplar av skogstry, brakved och rönn sparas.
- I de fall större mängder ris uppstår avlägsnas detta från området.

2 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

2.1 Övergripande mål

Ändamålet med naturminnet är att skydda den rika floran samt att bevara den tilltalande landskapsbilden. Vidare skall information lämnas om områdets naturkvaliteter.

2.2 Riktlinjer och åtgärder

2.2.1 Tillgänglighet

Området är mycket lättillgängligt (se punkt 3.3) och något behov av förbättringar föreligger inte.

2.2.2 Friluftsanordningar

Områdets ringa storlek och relativt låga besöksstryck gör att inget behov finns av anläggningar typ stigar, sanitära anordningar och dylikt.

2.3 Information

En informationstavla skall sättas upp vid naturminnets nordvästra hörn, väl synlig från vägen.

2.4 Utmärkning av naturminnets gräns

Utmärkning är gjord enligt svensk standard (SIS 031522). Utmärkningen skall underhållas.

2.5 Dokumentation

För att följa vegetationens utveckling har provrutor utplacerats (se bilaga).

3 TILLSYN

Tillsyn utföres av naturvårdsförvaltaren.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Röjning, 1 dagsverke/år.

4.1 Kostnadsfördelning

Statens svarar för samtliga kostnader som rör röjning, Underhåll och tillsyn.